

C.N.S.A.S.
DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

Sursa: "POPESCU"
PO193/ 27.02.1973 ora 20
Casa: "LILACUL"
Participă:-Ico-

49
I. B. 2

NOTA INFORMATIVA

- Ico = M
"POPESCU" = P

P.: În primul rînd în legătură cu domnul HORVATH. Să vă spun ce chestiuni face acest om. V-am spus că în prezent pregătim o nouă piesă. Este o piesă autohtonă scrisă de trei scriitori care activează la SFINTU-GHEORGHE. Actul I - III se petrece la București, iar actul II la țară. Cu toate că piesa este scrisă bine intenționată, omul a găsit o chestiune pe care o poate interpreta în alt fel. Eu urmăresc pas cu pas chestiunea asta. Să vă dau un mic exemplu ca să vedeti despre ce este vorba. În piesă este vorba despre o căsătorie care o tînără farmacistă o face în grabă, ca să poată rămnîne în capitală, să nu meargă la țară. Viitorul soț, care este medic, este un om foarte conștincios de misiunea lui. Se căsătorește în grabă cu această femeie și cu toate acestea el care repartizarea la țară, în același loc unde era repartizată tînără fată. Aceea domnul HORVATH face următoarea chestiune, chiar la ultima repetiție am observat treaba asta. A spus soției lui să ridică această hotărîre de a pleca la țară. Pune în aşa fel problema ca să ridiculeze această voîntă, în sensul că o viață la țară înseamnă pur și simplu o distrugere. Reiese foarte clar din felul în care pune el problema, cum o insuflă celor doi interpréti principali, vrea să obțină efectul contrar al scenei respective. Intenție contrară. Acest lucru la ultima repetiție l-am observat foarte clar și nu mă îngel. I-a atras clar atenția lui PIROSCO, acolo în public, unde eram toată grupa de teatru. Să spui aşa treaba asta "Imi pare bine că ajung la țară", came-

nii să simtă că-ți băti joc de treaba asta. A fost o chestiune pe care m-a seces pur și simplu din sărite, mi-a venit să spun ceva.

M.: Răbdare, răbdare, să vedem cum se desfășoară ei.

P.: Eu v-am spus că urmăresc pas cu pas treaba asta și sunt sigur că pînă la urmă așa va ieși și va avea un efect negativ asupra auditoriului. Vom merge cu piesa prima dată la țară și cu toate că sunt oameni simpli asemenea chestiuni se văd imediat, asta înseamnă că el lucrează în voie.

M.: Cînd se conturează mai pronunțat această idee de a ridicu-liza sensul dorit de scriitor, în mod nevinovat, sub forma unei întrebări, încercăți să lansați o discuție de felul acestei concluzii la care dv. ați ajuns. Această supozitie la care ați ajuns, că nu cumva auditoriul să se sesizeze că este vorba de altă interpretare, nu aceea care a avut-o scriitorul. Astfel, ca să-l obligați pe HORVATH să argumenteze. Dv. nu-l combatetăci fi provocăți în această manieră. Domnul profesor nu cumva o să dâm în bară cu asta în fața publicului, nu o să sesizeze că ne batem joc chiar de acest public. Ori noi nu suntem puși să ne batem joc de el, noi mergem ca să-i dăm o operă scri să pentru el. Dacă o prezentăm așa s-ar putea că scriitorii să audă, spectatorii să întrebe dacă asta a fost sensul dorit de scriitor. Să nu întrebați numai între patru ochi, ci față de toți ca o problemă ce interesează întreaga echipă. Dar asta o veți spune după ce el va mai accentua această chestiune. Noi scontăm la niște explicații din partea lui care să dezvăluie într-o carecare măsură intenția lui politică.

P.: O asemenea chestiune din partea mea, care nu ar fi prea riscantă, în sensul că el a spus celor doi interpréti că trebuie să facă așa.

M.: Spuneți că ați priceput și din punctul meu de vedere sunte de acord, dar nu cumva mergem noi prea departe cu chestiunea asta și naștem un pericol de a nu fi acceptați de auditoriu.

P.: O să aduc problema de anul trecut cînd am avut necazuri.

M.: Nu trebuie băgată "Invățătoarea" la mijloc, să nu mai răscosim o problemă, de acum ca totul să meargă bine, ca maghiarii care vor asculta piesa să se simtă bine. De aici să porniți să nu cumva ei să sesizeze că-i jignim și să determinăm o reacție din partea lor. El ei au nevoie de o hrana sufletească. Cam așa s-o punetă. / .

P.: Da, este clar.

M.: Dv. s-o aveți pregătită, cind ela va relansa această discuție, cind satisfacția de pe față lui va reapărea, atunci dv. vă punetă această întrebare și asta în manieră în care v-am explicat eu.

M.: Ce înțelege ea prin acest termen profesional ?

P.: Chestiunea aceasta pentru mine nu este clară.

M.: Asta s-o lămurim.

P.: Acuma rămâne una singură pe care trebuie să o clarific, prin ce se concretizează. Așa că ci face eu cumva ca să ajung să mai aproape de ea ca să aflu și de treaba asta. Pe de altă parte HORVATH și-a manifestat din nou dorința ca să-i fac cunoștință cu acel scriitor - JIGMOND ISTVAN,

să iau legătura cu el cît mai urgent și să-l invităm aici la Bistrița. Eu acum nu mai am posibilitatea de a merge așa des la Cluj și voi încerca să aranjez treal asta prin telefon.

M.: Încercați așa, cît mai urgent și cînd vine să-mi spuneți și mie.

P.: Acuma în legătură cu MULLER. S-a întors de la București și-a luat examenul de stat, cu mari intervenții, cu plăti. Acuma este foarte fericit și am sesizat că acum a trecut la al doilea plan, [] de a pleca din țară. V-am mai spus că acel inginer ROLAND GEIER, a fost aicea în Bistrița un număr de trei zile, exact nu știu cîte, și s-a întîlnit de două ori cu Müller. M-au convins că de două ori a discutat cu el. Asta a fost într-o joie, seara, pe la ora 22⁰⁰ și a stat pînă pe la ora 1. Müller mi-a spus că a discutat foarte concret cù acest Roland și i-a expus intenția lui de a pleca și de modalitatea cum ar putea să scape de aicea. Bineînțeles că iam spus că noi am discutat niște treburui și să nu uite de mine, că nici eu nu vreau să rămîn aicea. Zice că să mă liniștesc din acest punct de vedere, că o să aranjăm noi. Mi-a spus că asemenea chestiuni sunt foarte dificile și că prima dată trebuie să te gîndești la tine. Am observat aicea o schimbare în ceea ce-mi relatează mie, discuțiile deja le pune altfel precum le-a pus pînă acum. Astă-mi dă certitudinea că a trecut deja la ceva. Deci a aranjat ceva practic cu acest Roland Geier. Mi-a spus că, cu problema pașaportului s-a interesat foarte precis acest inginer. S-a interesat cum ar putea el să plece din altă țară prietenă, din JUGOSLAVIA. Deci nu direct de aici din țară, să plece cu un pașaport de vizită pe care o să-l ceară chiar în acest an. Vrea să facă o încercare dacă i se acceptă să plece într-o țară prietenă și de acolo să plece. Acea țară trebuie să fie o țară din care nu trebuie viză pentru pașaport în RFG. S-a gîndit la Jugoslavia, sau dacă nu, să meargă în Ungaria și din Ungaria în Austria, unde la fel nu trebuie viză. Eu știind țelul care-l urmăresc nu știu cum să mă apropi mai mult de el, știind că a evitat să mă cheme pe mine cînd a venit acel Roland la el. A invocat motivul că a venit la lo la cabină, la nevastă-sa și de acolo l-a luat

C.N.S.A.S.
DIRECTIЯ ARHIVĂ CENTRALĂ

- 5 -

direct și de asta nu ne-am putut întâlni. Asta este un motiv dubios pentru mine și cred că nu este realitatea. Am observat că nu mi-a spus el absolut tot. Așa că în continuare trebuie să aflu ce intenții are. Dacă tăinuiește ceva înseamnă că i frică de ceva, fiindcă face concret ceva. S-ar putea că și faptul că în ultimul timp am fest și eu și el ocupări după mesele, iar cînd vom fi amîndoi singuri vom putea discuta altfel.

Mi-a adus din nou aminte de treaba aceea dacă am încercat la LIVIU să primim niște informații de la el, cu însemnările care le are la securitate. Î-am spus că am discutat cu LIVIU și că problema a rămas în suspensie, că omul a ocolit pur și simplu problema. Î-am spus că trebuie să încercăm să-l invităm acasă la careva, să facem cumva, că eu am încercat și nu a mers.

Cum astea ar fi problemele.

- . -